

Ruud van Empel

RETROSPECTIVE

A Perfect World

 BOOKS

Ruud van Empel
A Perfect World
RETROSPECTIVE

VOORWOORD **PREFACE**

Xavier Canonne

ESSAYS DOOR **ESSAYS BY**

Lex van de Haterd

Christoph Ruys

Selfie Ruud van Empel
Nikko, Japan, 2017

6-9

Een perfecte wereld
Voorwoord door Xavier Canonne
A Perfect World
Preface by Xavier Canonne

10-17

Seismoloog van een beeldtijdperk
Essay door Christoph Ruys
Seismologist of an image era
Essay by Christoph Ruys

18-29

Een andere manier om een beeld te maken
Essay door Lex van de Haterd
Another way to make an image
Essay by Lex van de Haterd

31-57

Eerste werken 1995-2004
First works 1995-2004

59-101

Werken van 2005-2016
Works from 2005-2016

103-131

Stillezens 2008-2021
Still Lives 2008-2021

133-189

Landschappen 2010-2025
Landscapes 2010-2025

195-208

Index en colofon
Index and colophon

Voorwoord Xavier Canonne

Xavier Canonne is kunsthistoricus aan de Université Libre de Bruxelles en doctor in de kunstgeschiedenis aan de Franse Sorbonne. Van 1987 tot 2000 was hij directeur van de collectie van de provincie Henegouwen (moderne en hedendaagse kunst).

Sinds maart 2000 is hij directeur van het Musée de la Photographie de la Communauté française Wallonie-Bruxelles in Charleroi (België). Hij heeft talrijke tentoonstellingen samengesteld en enkele boeken en studies geredigeerd en geschreven, met name over het surrealisme, Man Ray en Eugène Atget.

Preface Xavier Canonne

Xavier Canonne is an art historian from the University Libre of Brussels and PhD in history of Art the French Sorbonne University. PhD from 1987 to 2000, he was the director of the collection of the Province de Hainaut (modern and contemporary art).

He has been director of the Musée de la Photographie de la Communauté française Wallonie-Bruxelles in Charleroi (Belgium) since March 2000. He has curated many exhibitions and has edited and written some books and studies, especially about surrealism, Man Ray or Eugène Atget.

EEN PERFECTE WERELD

Als belangrijke bijdrage aan de kunst in de 20e eeuw heeft de collage het mogelijk gemaakt om elementen uit de werkelijkheid in het picturale veld te transplanteren en beelden die niet bij elkaar passen met elkaar te combineren. De weergave van het universum ging gepaard met een omwenteling door degenen die besloten de kaarten opnieuw te schudden, het op hun eigen manier te herschikken en zelfs de schijn ervan te ontkennen. Van Empel, die zijn carrière begon met traditionele collages en vervolgens zijn assemblages fotokopieerde, begon dertig jaar geleden met Photoshop te werken, zich bewust van het nooit definitieve karakter van een beeld. Met behulp van elementen die hij bij duizenden heeft gefotografeerd en vervolgens gearchiveerd, heeft Ruud van Empel een wereld gecreëerd die ogenschijnlijk rustig is, een perfecte wereld waar alles slechts "orde en schoonheid, luxe, kalmte en wellust" lijkt te zijn ⁽¹⁾. Al deze gezichten, voorwerpen, planten, fragmenten of details vormen de stukjes van een computerpuzzel die evenveel te danken heeft aan de invloed van de schilderkunst als aan die van de fotografie. Gezien de vreemde starheid van de figuren van Van Empel, wordt de toeschouwer onvermijdelijk herinnerd aan de schitterende fotografische fresco's die Oscar Gustaf Rejlander in het midden van de 19e eeuw maakte, de misleidende fotomontages over de Commune van Parijs van Eugène Appert of de hooghartige hiërarchie van de portretten uit de Renaissance, van een Petrus Christus of een Rafaël? Fotomontage, die door sommigen werd gezien als bedrog met een voorafgaande intentie, was zeker een prestatie gezien de technische mogelijkheden van die tijd.

Het stelde kunstenaars in staat om desgewenst hun eigen beelden te gebruiken in plaats van ze elders te zoeken, en te spelen met vergroting en de negatieven van de afdrukken. Na de donkere kamer maakte de komst van de digitale technologie het mogelijk om beelden te bewerken, te verbeteren en ook te creëren in een mozaïek van elementen die werden samengevoegd tot een soort valstrikken voor het oog, de laatste fase voordat de kunstmatige intelligentie zijn intrede doet.

A PERFECT WORLD

Collage, a major contribution to the art of the twentieth century, allowed elements from the real world to be grafted onto the pictorial plane, achieving disorientation by the juxtaposition of images. Representing the cosmos went hand in hand with its disarray by those who decided to reshuffle the deck, rearranging the cards as they saw fit, and even go so far as to reject the appearance of things.

Van Empel starting out with traditional collage, followed by photocopying his assemblages. Then about thirty years ago, he began to use Photoshop, aware that an image is never a finished product. Using elements that he has photographed by the thousands and then archived, Ruud van Empel has turned himself into the Demiurge of a seemingly calm world, a perfect place where everything appears to be "order and beauty, luxury, calm and voluptuousness" ⁽¹⁾.

Each of these faces, objects, plants and fragments or details is a piece in a digital puzzle that owes as much to the influence of painting as it does to photography. When contemplating the strange fixity of Van Empel's figures, the viewer is inevitably reminded of both the dazzling photographic frescos composed by Oscar Gustaf Rejlander in the mid-nineteenth century or Eugène Appert's fake photomontages of the Paris Commune, and the haughtily sacred character of Renaissance portraits by such artists as Petrus Christus or Raphael. Photomontage, which was seen as trickery by some with the intention preceding the act, was certainly a feat given the technical capabilities of the age. It allowed artists to draw on their own images if wished rather than searching for them elsewhere, and to play with magnification and the negatives of the prints. Moving on from the darkroom, the arrival of the digital age has allowed images to be edited, improved and even created in a mosaic of assembled elements that can deceive the eye. This was the final stage before artificial intelligence.

1) "Là, tout n'est qu'ordre et beauté, luxe, calme et volupté", Charles Baudelaire, *L'invitation au voyage* (Uitnodiging tot reizen) in *Les Fleurs du Mal* (1857)

1) "Là, tout n'est qu'ordre et beauté, luxe, calme et volupté", Charles Baudelaire, *L'invitation au voyage* (Invitation to travel) in *Les Fleurs du Mal* (1857)

Een andere manier om een beeld te maken

Techniek en thematiek van Ruud van Empel

Essay Lex van de Haterd

Lex van de Haterd (1954) is bestuurder, onderzoeker en publicist. Na het behalen van zijn gymnasiumdiploma studeerde hij Nederlandse taal- en letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam. Van 1978 tot 2018 was hij achtereenvolgens docent, schoolleider, rector, algemeen directeur en voorzitter van het college van bestuur van een grote scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs in Purmerend en Amersfoort. Sinds 1993 publiceert hij over het culturele tijdschrift *De Gemeenschap* (1925-1941), het onderwerp waarop hij in 2008 promoveerde tot doctor in de letteren aan de Universiteit van Amsterdam. Daarnaast schrijft hij regelmatig boeken en artikelen over Nederlandse en Vlaamse literaire auteurs en beeldende kunstenaars uit de 20ste en 21ste eeuw. Van januari 2016 tot januari 2021 was hij (onbezoldigd) conservator van Museum De Wieger in Deurne. Sinds 2020 is hij bestuursvoorzitter van Landelijk Kunstenaarsgenootschap de Ploegh.

Another way to create an image

Ruud van Empel's technique and themes

Essay Lex van de Haterd

Lex van de Haterd (1954) is an administrator, researcher and publicist. After obtaining his grammar school diploma, he studied Dutch language and literature at the University of Amsterdam.

From 1978 to 2018, he was successively a teacher, school leader, headmaster, general director and chairman of the board of a large secondary school community in Purmerend and Amersfoort. Since 1993, he has been publishing articles about the cultural magazine *De Gemeenschap* (1925-1941), the subject on which he obtained his doctorate in literature at the University of Amsterdam in 2008. He also regularly writes books and articles about Dutch and Flemish literary authors and visual artists from the 20th and 21st centuries.

From January 2016 to January 2021, he was (unpaid) curator of Museum De Wieger in Deurne. Since 2020, he has been chairman of the board of the National Artists' Association De Ploegh.

Een artikel schrijven over het fotowerk van Ruud van Empel kan vanuit verschillende invalshoeken. In wetenschappelijke studies wordt voor de analyse van het werk van literaire schrijvers en beeldende kunstenaars vaak gewerkt met begrippen als perspectief, thema en motief. Deze tekst bestaat uit drie onderdelen: een paragraaf over de techniek en het perspectief van waaruit Ruud van Empel werkt, een paragraaf over zijn thema's en motieven en een korte slotbeschouwing.

1. Techniek en perspectief

Beginnen met een beschrijving van zijn techniek is nodig omdat die techniek, die hij zelf heeft ontwikkeld, hem uniek maakt en omdat zij wezenlijk is voor de creatie van zijn fotowerken. In de jaren 1980 van de vorige eeuw vond de opkomst van de digitale media plaats. Ruud van Empel had daar al vroeg interesse in, vooral in de eerste videocamera's die toen op de markt kwamen. Samen met bevriende kunstenaars maakte hij een aantal 'videotapes' (in die tijd een aparte kunstvorm), die werden vertoond op festivals in binnen- en buitenland. Bij zijn professionele televisie- en filmwerk als ontwerper (tweede helft jaren 1980, eerste helft jaren 1990) kwam hij in aanraking met digitale montagecomputers. Hij verzorgde daarmee veel visuele effecten, vooral grafisch, met name in de programma's van de VPRO, waarvoor hij in die tijd werkte. Ook in de fotokopieerwereld was een ontwikkeling gaande: fotokopieermachines konden opeens uitvergroten en verkleinen, ze konden in losse kleuren kopiëren, maar ook in full colour en op steeds grotere formaten. Hiermee maakte Van Empel in dezelfde periode verschillende kleine series werk met tekeningen en zijn eerste collages.

Toen in 1995 de Power Mac (Apple Macintosh 9100) op de markt kwam, schafte hij deze meteen aan en begon hij met het bestuderen van en experimenteren met de diverse programma's. Hieruit ontstonden in de jaren daarna zijn eerste fotoseries zoals *The Office* en *Photo Sketch*. Deze eerste werken, die nog verwant zijn aan zijn manier van werken als grafisch ontwerper en vorm-

In considering Ruud van Empel's photographic work, we could take various angles of approach. Scholarly studies often analyse the work of literary authors and visual artists through lenses such as point of view, theme and motif. This essay comprises three sections: one on the technique and point of view that characterise Van Empel's work, another on his themes and motifs, and a brief conclusion.

1. Technique and point of view

We must begin with a description of Van Empel's technique, which he devised himself, because this technique makes him unique and is essential to how he creates his photo works. In the 1980s, digital media were on the rise. Ruud van Empel took an interest early on, particularly in the early digital video cameras that had begun to appear on the market. With artist friends, he made a number of videotapes - a separate art form in those days - which were shown at festivals in the Netherlands and elsewhere. Working as a designer for television and film in the late 1980s and early 1990s, he encountered digital editing computers. He used these to create numerous visual effects, primarily graphic ones, mainly for programmes produced by the Dutch VPRO broadcasting company, for which he worked at the time. Meanwhile, photocopying technology was evolving: suddenly copiers were able to scale images up and down, make single-colour and full-colour duplicates, and handle ever larger paper sizes. During this period Van Empel used copiers to make a number of small series of works using drawings and his first collages.

When Apple's Power Macintosh (9100) appeared on the market in 1994, he immediately bought one and began exploring and experimenting with the available software. His first photographic series, such as *The Office* and *Photo Sketch*, appeared in the ensuing years. These were related to his graphic design work; he made them in the same way as he had his traditional photocopy collages, except that he created them entirely digitally. The new works were small and produced in black and white, as the computers of the time were unable to process large files.

THE OFFICE#4 THE OFFICE#9 1995-1997
Archival pigment print 30,8 x 35 cm 12 x 13,7 inch

THE OFFICE#20 THE OFFICE#10 1996
Archival pigment print 30,8 x 35 cm 12 x 13,7 inch

UNTITLED#5 2004

Cibachrome 40 x 30 cm 16,5 x 11,8 inch

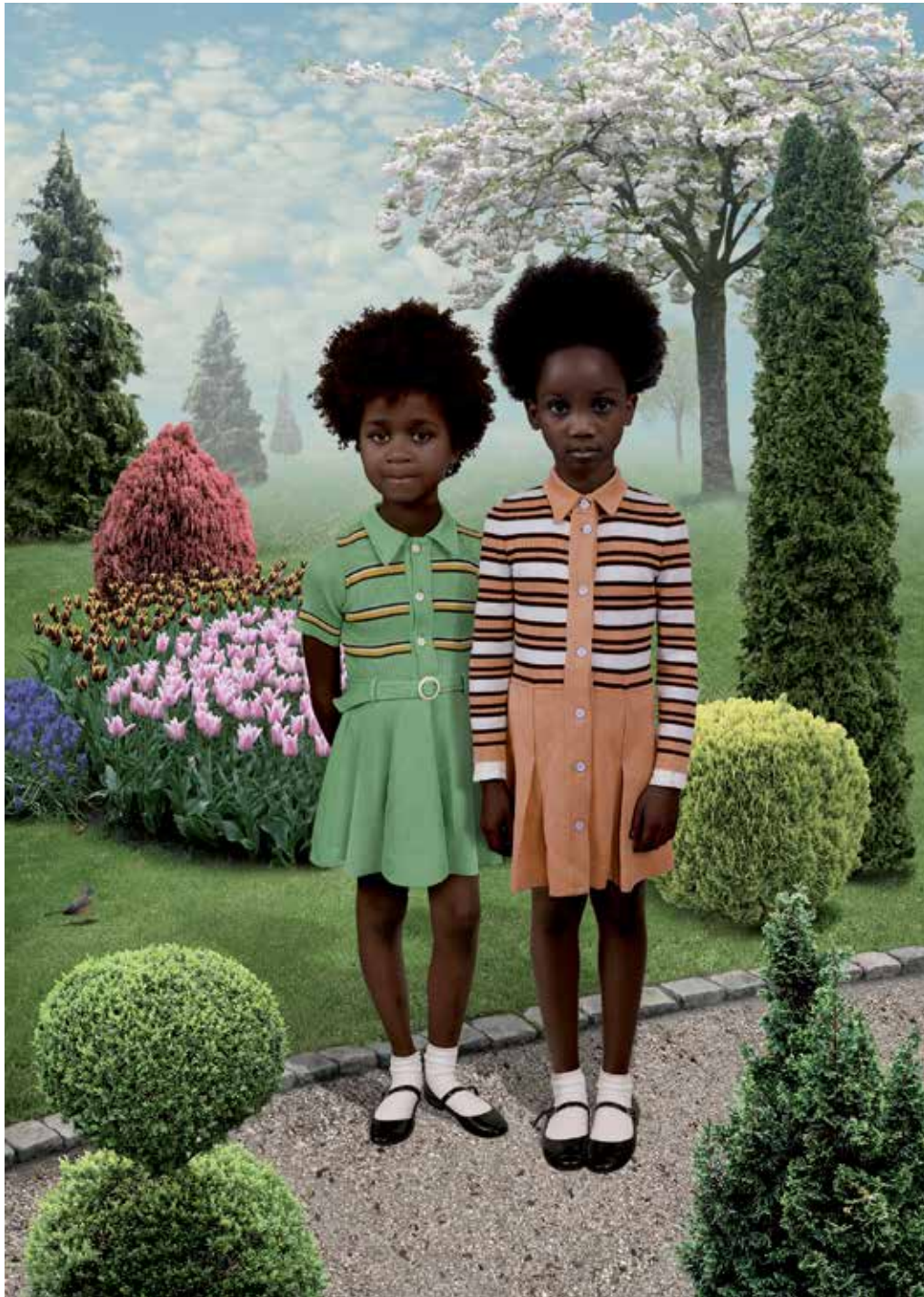
STUDY IN GREEN#2 2003

Cibachrome 120 x 84 cm 46,8 x 33,1 inch

SUNDAY#1 2012

Archival pigment print 70 x 50 cm 27,6 x 19,7 inch

SUNDAY#4 2012

Archival pigment print 70 x 50 cm 27,6 x 19,7 inch

VOYAGE PITTORESQUE#5 2016

Archival pigment print 78 x 140 cm 30,7 x 55,1 inch

Uitgave [Publication](#)
WBOOKS, Zwolle
info@wbooks.com
wbooks.com

Concept
Ruud van Empel

Tekst [Text](#)
Xavier Canonne
Lex van de Haterd
Christoph Ruys

Vertaling Engels [English translation by](#)
Laura Martz
Clare Wilkinson / Tessera Translations SL

Tekstredactie [Text editor](#)
Vera de Lange

Op het omslag [On the cover](#)
Floresta#12

Alle werken [All Artworks](#)
© Ruud van Empel

© 2026 WBOOKS Zwolle / Ruud van Empel / de auteurs

Sponsors van dit boek [Sponsors of this publication](#)
CAMERA WORK Gallery represents Ruud van Empel, camerawork.de
Galerie Fontana Amsterdam, galeriefontana.com
Max de Jong (De Jong Groep), dejonggroep.nl
Jaap Harten Fonds, jaaphartenfonds.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een
CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam.
© c/o Pictoright Amsterdam 2026.

All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system,
or transmitted in any form or by any means,
electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise,
without the prior written permission of the publisher.

The copyright of works by visual artists affiliated with a
CISAC organisation is settled with Pictoright in Amsterdam.
© c/o Pictoright Amsterdam 2026.

ISBN 978 94 625 8746 5
NUR 646

 WBOOKS